

XELA ARIAS

Poeta e tradutora

Anxo X. Rajó (Vigo 1973) é escritor e profesor de lingua e literatura galegas. Redactor da *Enciclopedia Galega Universal* (EGU) e coordinador do *Dicionario de Galego* de Ir Indo Edicións, escribiu a biografía de *Ramón Otero Padrayo* (2009) e elaborou a edición de *Contos do Turreiro* (2010), narrativa recuperada de Avelino Rodríguez Elías. Amais, ten publicado diversas guías, unidades didácticas e mapas do patrimonio e da natureza de Galicia. Membro da Asociación dos Premios da Crítica de Galicia, a súa nova achega ás nosas letras é *Xela Arias, poeta e tradutora* (2021).

Xela Arias
Poeta e tradutora

Contra finais do século XX xorde unha xeración de poetas, nomeadamente mulleres, que vai cambiar o rumbo da creación en lingua galega. Unha delas, Xela Arias, será pioneira en varios aspectos. Por unha banda, dende moi nova atreveuse cun campo que estaba practicamente ermo dende a época do Grupo Nós, a tradución á nosa lingua de obras clásicas e non tan clásicas doutras linguas; pola outra, será autora e protagonista de varios poemarios que nos ofrecen unha nova dimensión da creación poética en lingua galega. Principiará a súa andaina con *Denuncia do equilibrio* (1986), que continuará cunha obra arriscada e única, *Tigres coma cabalos* (1990), en colaboración co fotógrafo Xulio Gil. Novamente, ilusionada coa súa maternidade, tira do prelo unha obra innovadora e singular, *Darío a diario* (1996), para rematar no seu traxecto cara á eternidade coa publicación de *Intemperismo* (2003), pouco tempo antes de falecer.

O volume que Ir Indo Edicións nos presenta é un percorrido por unha autora, Xela Arias, que dun xeito valente asumiu claros compromisos coa nosa lingua e co feminismo, movemento que defendeu en todas e cada unha das súas composicións, mesmo coa tradución de obras de autoras claramente significadas neste eido. Xela, unha muller que foi poeta, tradutora e filóloga, e que creu até os seus últimos días que "vencerse é cousa de se tratar".

Xela Arias • Anxo Xoán Rajó Pazó

Xela Arias
Poeta e tradutora

Anxo Xoán Rajó Pazó

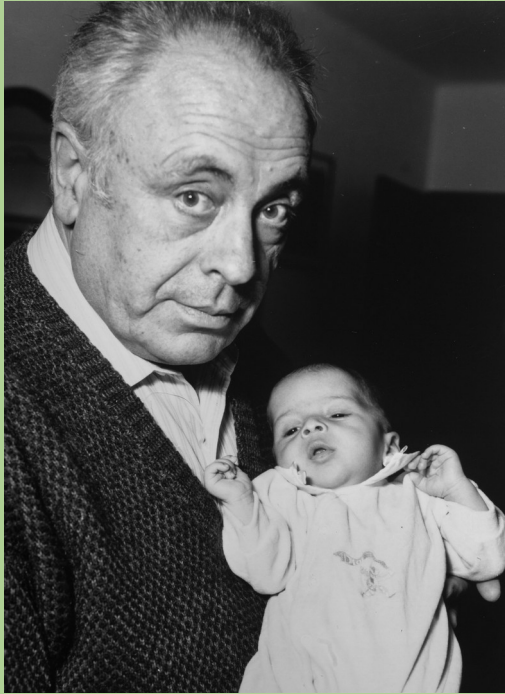
Anxo Xoán Rajó Pazó

Os primeiros anos:

Granxa Barreiros, Granxa Arxeriz e Colexio Fingoi (Lugo)

A influencia da súa nai e de seu pai, Valentín Arias e Amparo Castaño

A chegada a Vigo, os seus primeiros textos

¡ O meu pobo !
No meu pobo hai escolas, prazas,
mercados, prantais, animas.
O meu pobo é Vigo.
En Vigo producen uvas, repolos,
pescado, millo e moitas outras cousas.
Emin gostame moito o meu pobo
ten mar e mil podemos bañar
edificios altos pra vivir son casas
de xeo. Tamén temos o porto pra
embarcar e desembarcar as persoas
e os alimentos.
¡ Viva Vigo e o seu porto !
Viva
Xela Castiela Castaño
Graduada Sandama
9 anos

A fraga dos paxaros faladores e a fraga leopardicia,
Primeiro Premio do VI Concurso O Facho

Anos de instituto... e de rebeldia!

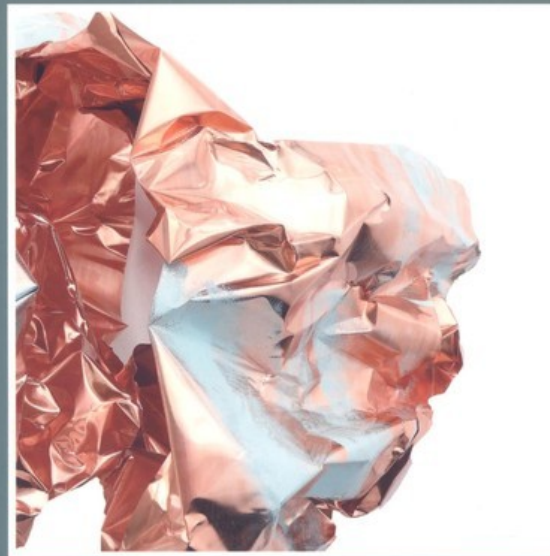

Comeza o seu vencellamento profesional coa lingua galega...

A súa poesía, por fin
nas revistas e nas
publicacións
periódicas galegas...

DORNA

EXPRESIÓN POÉTICA GALEGA N° 42
2019

A súa voz entra con forza nos
recitais poéticos de toda Galiza...

Xosé Guillermo, un amigo clave na súa biografía

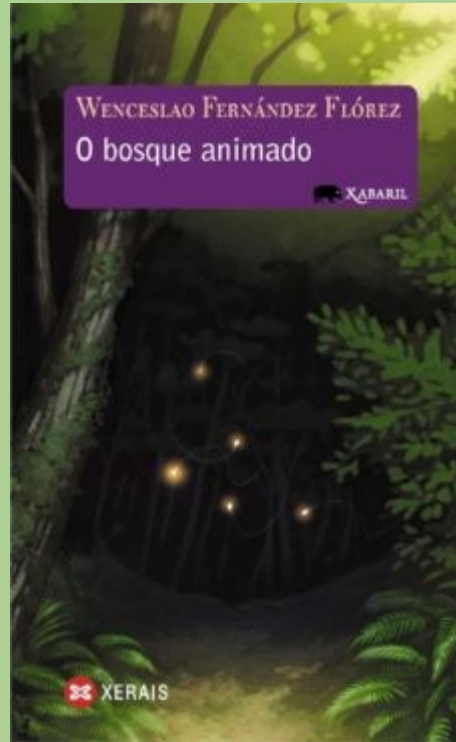

Denuncia do equilibrio (1986)

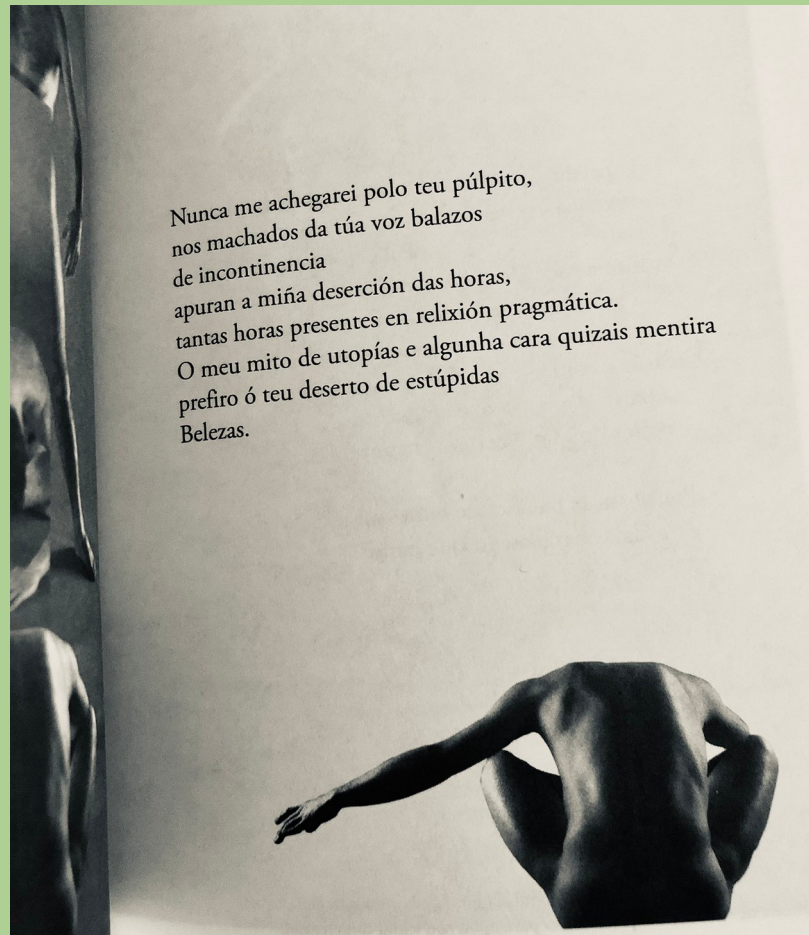

Finalista do
Premio Losada Diéguez
no Carballiño

Fai da tradución á lingua galega a súa profesión...

Tigres coma cabalos (1990)

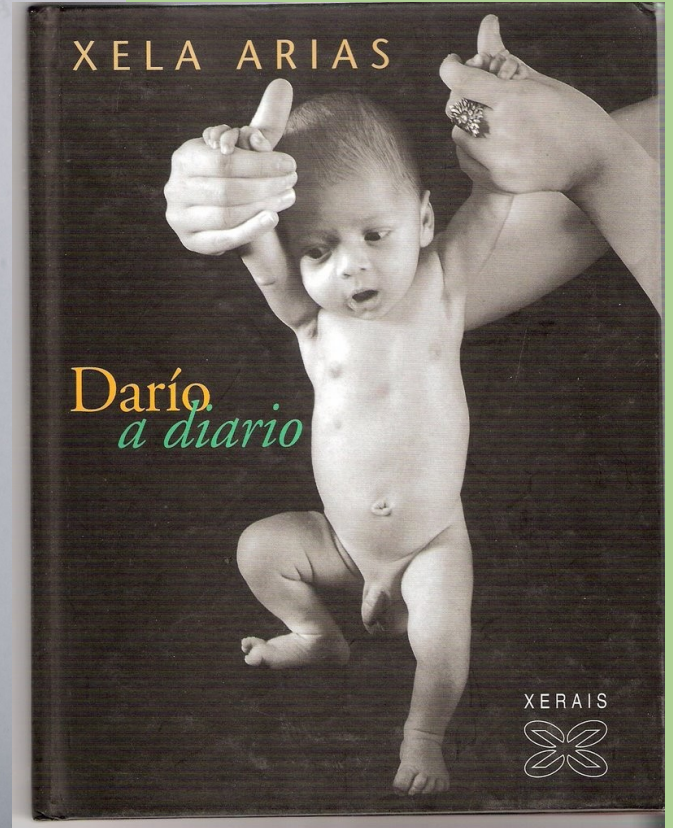

Con
fotogra-
fías de
Xulio
Gil

Regreso aos estudos, a Universidade... Vigo e Compostela!

Nascimento de seu filho Darío (1994) e de *Darío a Diário* (1996)

Xela abre un novo camiño cara á docencia

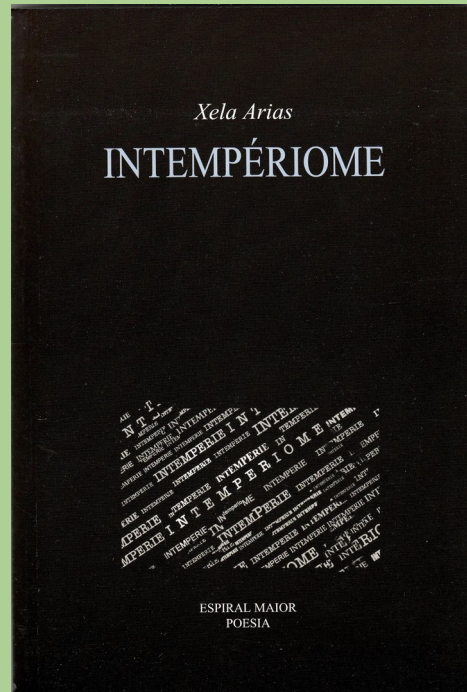

Xela, á dereita da imaxe, acompañada de María Xosé Queizán e mais Luz Pozo Garza.

O desastre do *Prestige* ou como
Xela sofre pola terra nosa!

Intempériome (2003)

Xela xa “dorme fóra da casa”...

17 de maio de 2021

Día das Letras Galegas

